

1902

1932

2007

## Radio City'den Canlı Yayın

New York'ta bir zamanlar, Frank Sinatra, Ella Fitzgerald, Sammy Davis Jr. ve Tony Bennett gibi ünlülerin boy gösterdiği "Büyük Sahne", bugün de aynı ölçüde rağbet görüyor; MTV Video Müzik Ödülleri burada dağıtılıyor, rock grupları çatısında konser veriyor. Dünyanın en büyük kapalı salonu Radio City Konser Salonu'ndan söz ediyoruz

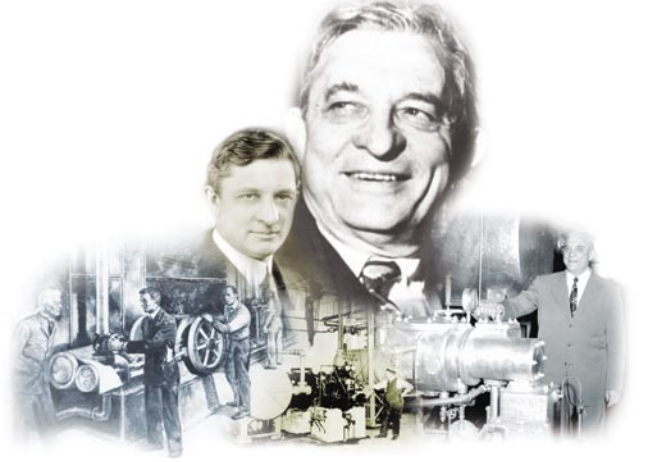
27 Aralık 1932'de açılan Radio City Konser Salonu, Amerikalı milyarder sanayici John D. Rockefeller Jr.'ın yaptırdığı Radio City Kompleksi içinde tamamlanan ilk projeydi. Rockefeller ve Tiyatro Müdürü S.L. "Rox" Rothafel, bu projeye büyük düşlerini gerçekleştirmiş oldular. Karanlık günlerde Radio City Konser Salonu, parlak ışığıyla yaşamın ve aydınlığın simgesi oldu. 1929'da New York Borsası çöktüğünde Rockefeller'in elinde Manhattan'ın "kaçak içki kuşağı" denilen bölgesinde 91 milyon dolara, 24 yıllığına kiraladığı bir arazi vardı. Bu bölgeye saygınlık kazandırmak amacıyla Metropolitan Operası'nın yapılması düşünülüyordu ama ekonominin içine düştüğü bunalım nedeniyle bunun akılcı bir girişim olup olmayacağı tartışılıyordu. Rockefeller, kentin mimari ve kültürel görünümüne önemli bir katkıda bulunacak cesur bir karar olarak buraya muhteşem binalardan oluşan bir kompleks yaptırmaya karar verdi. Hem de bir çok kiralık alanın boş kalmasına neden olan ağır bir bunalım sırasında birçok kiracı çekecek kadar güzel binalardan oluşan bir kompleks.

Proje, mimarlığın ve tasarımın ulaşabileceği en yüksek ülkelerin dışavurumu olacak, bir iyimserlik ve umut anıtı olarak yükselecekti. Gail Greet Hannah, "Radio City Music Hall, A legend is Reborn" (Radio City Konser Salonu, Bir Efsanenin Yeniden Doğuşu) adlı kitabında şunları yazıyor: "Radio City halkın sarayı olacaktı. Kaliteli eğlence sunan güzel bir yer... Bir yandan eğlendirirken, bir yandan da esinlendirecek ve ruhları yüceltecekti." Amaç, yüksek kalitede bir eğlenceyi, sıradan insanların ödeyebileceği fiyatlarla sunmaktı.



1933 yıllarında Radio City Konser Salonu

Radio City, sinema yapımcılarının ve izleyicilerinin en sevdiği salonlardan biri oldu. Açılıştan iki hafta sonra Radio City Konser Salonu'nda The Bitter Tea of General Yen (General Yen'in Acı Çayı) adlı film gösterildi. Çok geçmeden, bir filmin ilk kez burada gösterilmesi, ülke çapındaki başarısını artıran bir etken oldu. Büyük ekranı ve geniş aralıklı koltuklarıyla ideal bir sinema salonuydu. 1933'ten bu yana 700'ün üzerinde film ilk kez burada gösterildi. King Kong, Elizabeth Taylor'ı ünlü yapan National Velvet (Büyük Yarış), White Christmas (Karlı Noel); Mame, Breakfast at



Tiffany's (Tiffany'de Kahvaltı), gençliğinde Radio City'de yer göstericilik yapan Gregory Peck'in başrolü üstlendiği To Kill a Mockingbird (Uğursuz Kuş); Mary Poppins, 101 Dalmatians (101 Dalmaçyalı) ve The Lion King (Aslan Kral) bunlar arasındaydı.

Bina bir mimarlık şaheseriydi. New York'lu bir tiyatro eleştirmeni şunları yazıyordu: "Yeni Konser Salonu'nda kimsenin gösteri yapmasına gerek yok deniyor". Bina girişi, bütün bir bloğu kaplıyordu. Konser Salonu'nda sahneyle salon arasındaki uzaklık 50 m, tavan yüksekliği 26 m idi. Görüşü engelleyecek hiçbir kolon yoktu ve üç asma kattan oluşan üst katlar, altta kalan orkestra çukurunun üzerine gelmeyecek biçimde ayarlanmıştı. Sonuç olarak, Radio City'nin her koltuğu, en iyi yerd. Ayrıca, Carrier sayesinde 6.240 koltuğun her biri, yıl boyunca aynı konfora sahipti. Radio City Konser Salonu yapıldığında, Carrier merkezkaç soğutma sistemi tarafından soğutuluyor, Carrier mühendislerinin tasarımı da salonu her türlü gürültü ve hava akımından yalıtıyordu.

Büyük Sahne, Radio City'nin bir başka önemli salonu. 18 m yüksekliğinde ve 30 m genişliğindeki yüksek kemerli sahne önüyle dünyanın en iyi donanımlı sahnesi olarak kabul ediliyor. Hidrolik enerjisiyle çalışan asansörler üzerine yerleştirilmiş üç bölümden oluşuyor. Sahne yapıldığında



1999'da 70 milyon dolarlık yatırımla yenilenen Radio City

bu asansör sistemi çok ileri bir uygulamaydı ve ABD Deniz Kuvvetleri aynı hidrolik enerji sistemini uçak gemilerinde kullandı. Radio City'ye ilişkin söylencelerden birine göre, savaş sırasında bu üstün teknolojinin sırrını düşmandan saklamak için binanın bodrum katı hükümetin özel korumalarıyla korunmuş. Büyük Sahne'nin parlak sarı perdesi, dünyanın en büyük perdesi. Ya özel efektler? Bugün de kullanılan özgün düzeneceklerle sahneye sular akıtılabilir, yağmur ve fırtına efektleri yapılabilir. Sahnenin yakınındaki bir cihazdan alınan buharla sis ve bulutlar oluşturuluyor. 70 yıl içinde Radio City'yi 300 milyonun üzerinde insan ziyaret etti. Bunların çoğu Radio City Noel Gösterileri'ni izledi. 1933'teki başlangıcından beri sekiz hafta süren bu Noel gösterilerinin bileti hızla tükeniyor. "The Parade of the Wooden Soldiers" ile "The Living Nativity" gibi sevilen eski oyunlar yanında yeni gösteriler de yer alıyor Noel'de. 1999'da yapılan restorasyon çalışması yedi ay sürdü ve 70 milyon dolara mal oldu. Binanın girişinden koltuklarına ve tavanından yerdeki halılara kadar her şey yenilendi ve Radio City eski görkemine kavuştu. Ama Carrier klima sistemi olmadan Radio City eksik olurdu.